

Piebalgas kultūrtelpas pirmais gads mantojuma sarakstā

Oktobrī apert gads kopš Piebalgas kultūrtelpa iekļauta Latvijas Nacionālajā nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā. Šis notikums iezīmēja jaunu posmu Piebalgas kultūras mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā. Gada laikā paveikts daudz, lai nostiprinātu Piebalgas kultūrvēsturisko identitāti un veicinātu tās ilgtermiņa attīstību.

Vietējās kopienas aktīvi iesaistījās kultūrtelpas saglabāšanā, kā rezultātā nodibināta Piebalgas kultūrtelpas biedrība. Tai ir nozīmīga loma, rūpējoties par kultūrvēsturisko vērtību apzināšanu, saglabāšanu un dažādu iniciatīvu īstenošanu. Viena no pirmajām aktivitātēm bija Piebalgas kultūrtelpas robežzīmju izstrāde, kas simbolizēs gan vietas kultūras bagātību, gan norādīs tās ģeogrāfiskās robežas.

Svarīgs notikums vasarā bija Piebalgas vārda astoņsimtgades svinības, kas norisinājās gan Vecpiebalgā, gan Jaunpiebalgā. Vecpiebalgā nozīmīga svētku norise bija kultūrvēsturiskā konference "Piebalgas žurme", kurā tika apspriestas vietējās tradīcijas un diskutēts par Piebalgas kultūras mantojuma saglabāšanu un attīstības iespējām. Jaunpiebalgā astoņsimtgadi svinēja ar uzvedumu Piebalgas godināšanai un Tautas lietišķās mākslas studijas "Piebaldzēni", kā arī Jaunpiebalgas amatnieku un Jaunpiebalgas gleznotāju kopas izstādi "No Prebalge līdz Piebalgai". Papildus tam ikviens bija aicināts piedalīties interaktīvā pastaigu spēlē "Piebalgas gardibenēs ceļš".

Savukārt 3.augustā Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja lauku ekspozīcijā Vecpiebalgas "Vēveros" norisinājās pirmais Vislatvijas audēju saiets "Vēveru dienas Vēveros", pulcējot audējus no visas Latvijas.

Tāpat šovasar Jaunpiebalgā un Vecpiebalgā tika veikts unikāls antropoloģisks pētījums, kurā Rīgas Stradiņa universitātes profesori un studenti turpināja pirms gandrīz 90 gadiem uzsākto pētījumu, izmantojot mūsdienīgas tehnoloģijas, mērot, sverot un skenējot piebaldzēnus.

Nākamajā gadā plānoti vairāki nozīmīgi pasākumi, kas iekļausies "Cēsis 2025" kultūras programmā. Starp tiem izceļami - "Vecpiebalga atver durvis", izstāde-gadatirgus "Izvēlies Piebalgu!", kā arī "Goda mielasts Piebalgā". Tāpat tiks svinēta komponista Emīla Dārziņa jubileja Jāņskolā un norisināsies jubilejai veltīti koncerti.

Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Atis Egliņš-Eglītis uzsver, ka Piebalgas iekļaušana Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā ir ievērojams sasniegums un liels pagodinājums novadam, norādot, ka tas apliecina Cēsu novada bagātās kultūras tradīcijas un izceļ Piebalgas unikālās vērtības.

"Piebalgas cilvēku aktīvā iesaiste tradīciju kopšanā un nodošanā nākamajām paaudzēm ir nozīmīgs faktors šajā sasniegumā. Šajā procesā iesaistījušies gan vietējie amatnieki, gan folkloras kopas, kultūras darbinieki un uzņēmēji, kuru darbs ir būtisks ieguldījums mantojuma saglabāšanā. Pateicos visiem, kuri atbalstīja un piedalījās pieteikuma veidošanā. Vislielākais prieks, ka Piebalgas kultūrtelpas iekļaušana Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma sarakstā ir ģenerējusi jaunas idejas, jaunas iniciatīvas vietējos iedzīvotājos, kas ir pamats Piebalgas tālākai attīstībai", akcentē A.Egliņš-Eglītis.

Piebalgas kultūrtelpu veido tās cilvēki, kopienas, ainavas notikumi un vietas Cēsu novada Jaunpiebalgas pagastā, Inešu pagastā, Kaives pagastā, Vecpiebalgas pagastā un Zosēnu pagastā.

Pērnā gada oktobrī, Latvijas Nemateriālā kultūras mantojuma padomes sēdē tika pieņemts lēmums par Piebalgas kultūrtelpas iekļaušanu nacionālajā sarakstā, un mēnesi vēlāk UNESCO pasludināja 17.oktobri par starptautisko nemateriālā kultūras mantojuma dienu.

unesco

Intangible Cultural Heritage